

Varhaiskasvatuksen haitattomien kemikaalien Green Deal - Ulkoleikkivälineet ja -kalusteet

Versio: 12.1.2023

Hankinnan kohde

Ulkoleikkivälineet ja -kalusteet

Keskeiset vaikutukset

- Terveydelle haitallisten aineiden kielteiset vaikutukset
- Ympäristölle haitallisten aineiden kielteiset vaikutukset

Erityistä huolta aiheuttavat aineet (SVHC-aineet)

- CMR-aineet, jotka ovat syöpää aiheuttavia (C), perimää vaurioittavia (M) tai lisääntymismyrkkyisiä (R)
- aineet, jotka ovat hitaasti hajoavia, biokertyviä ja myrkyllisiä, eli PBT-aineet, tai erittäin hitaasti hajoavia ja erittäin biokertyviä, eli vPvB-aineet
- tapauskohtaisesti aineet, jotka antavat aiheutta vastaavanlaiseen huoleen kuin CMR- tai PBT/vPvB-aineet, esim. hormonitoimintaa häiritsevät aineet ja hengitystieherkistäjät

Vaatus	Todentaminen
Tuotetieto ja valmistaja Toimittajan on annettava tarjouspyynnössä, sekä myöhemmin pyydetäessä, jokaiselle tarjotulle tuotteelle tuotetiedot, joista selviää tuotteiden materiaali koostumus. Jos tuotteen materiaalit ovat esimerkiksi muovia, on muovilaadut ilmoitettava. Polyvinyylikloridin eli PVC:n käyttö on kielletty. Tuotteen valmistaja on jäljitettävissä. Hankintayksikön pyynnöstä toimittajan on toimitettava tuotetietoa koko sopimuskauden ajan.	Tarjouspyynnössä, sekä myöhemmin pyydetäessä, tarjotun tuotteen tuotetiedote tai -seloste tai vastaava, josta selviää tuotteen materiaalit. Materiaali koostumukset ilmoitetaan painoprosenteina ja voivat sisältää pieniä osia, kuten nauvoja ja kiinnikkeitä ym. joita ei tarvitse ilmoittaa. Selvitys, josta käy ilmi tuotteen kokoonpanomaa, valmistaja sekä tuotteen sisältämät materiaalit ja niiden valmistajat.

Vaatimus	Todentaminen
Selvitys laadunvarmistus toimenpiteistä Tuotteen toimittajan on esitettävä selvitys laadunvarmistustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, että: - toimittaja valvoo hankinnan kohteena olevien tuotteiden vaatimuksia ja että ne täyttyvät sopimuskauden aikana. - Kyseiset asiakirjat hankittavien tuotteiden laadunvarmistustoimenpiteistä ovat pyynnöstä saatavilla. - Hankintayksikön suhteen on nimetty laadunvarmistustoimenpiteistä vastaava yhteyshenkilö Ehdokas tai toimittaja toimittaa selvityksen laadunvarmistustoimenpiteistä, tarkoittaen eurooppalaisiin standardisarjoihin perustuvaa laadunvarmistusjärjestelmää tai vastaavaa 3. osapuolen varmentamaa laadunvarmistusjärjestelmää.	Toimittajalla tulee olla hankittavan tuotteen kattava dokumentoitu laadunvarmistusjärjestelmä. Toimittajan tulee liittää kopio ISO 9001 sertifikaatista tai selvitys vastaavasta 3. osapuolen varmentamasta laadunvarmistusjärjestelmästä. Palvelu- ja urakkahankinnoissa ehdokkaan tai toimittajan tulee todentaa, että se täyttää ympäristöasioiden hallintaa koskevien standardien vaatimukset. Toimittajan tulee liittää kopio unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmästä (EMAS) tai ISO 14001 sertifikaatista tai vastaavasta 3. osapuolen varmentamasta ympäristöhallintajärjestelmästä. Tavarahankinnoissa ehdokas tai toimittaja osoittaa täyttävänsä vaatimukset asianmukaisilla sertifikaateilla ja/tai vaihtoehtoisesti omalla kuvauksellaan toimenpiteistä ympäristöasioiden varmistamiseksi.
Erityistä huolta aiheuttavat aineet (SVHC-aineet) Toimitettu tuote ei saa sisältää erityistä huolta aiheuttavia aineita, eli SVHC-aineita yli 0,1 painoprosenttia. Jos tuote koostuu useasta osasta, SVHC-aineen pitoisuus lasketaan yksittäisen osan painosta eikä kootun tuotteen koko painosta. SVHC-aineiksi tunnistetut aineet löytyvät päivittyvältä kandidaattilistalta	Valmistajan vakuutus, ettei tuote sisällä SVHC-aineita yli 0,1 painoprosenttia (1000 mg/kg). Tuotteiden, joilla on Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset.
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH-yhdisteet) Tarjotussa tuotteessa olevan kumi- tai muoviosan yksittäisen PAH-yhdisteen pitoisuus (polysyklinen aromaattinen hiilivety) ei saa ylittää vuodesta 2023 lähtien 0,5/mg/kg (0,00005%) raja-arvoa. Rajoituksen alaiset PAH-yhdisteet on luetteloitu taulukossa 1. Tämä vaatimus koskee - ainoastaan niitä lasten ulkoleikkivälineiden muovi- ja kumiosia, joihin lapsi voi olla ihokosketuksessa tuotteen käytön aikana esim. keinulauta. - Keinoalustojen kerroksissa, joihin käyttäjän on mahdollista olla ihokosketuksessa, käytettyjä kumipohjaisia aineita.	Valmistajan vakuutus ja analyysiraportti tai analyysitodistus, ettei komission asetuksessa (EU) N:o 1272/2013 luetteloitujen PAH-yhdisteiden pitoisuus ylitä kriteerissä määriteltäjä raja-arvoja. Tuotteiden, joilla on Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset.

Vaatimus	Todentaminen
Kierrätettyjä renkaita ei saa käyttää keinoalustojen / turva-alustojen kerroksissa, joihin käyttäjän on mahdollista olla ihokosketuksessa ilman tuotteen analysointia. Analyyseistä tulee selkeästi käydä ilmi, että tuotteen PAH-pitoisuudet alittavat edellä mainitut raja-arvot.	
Kestävyys ja puunsuoja-aineet Tarjotun tuotteen on kestävä siihen kohdistuvat ympäristö- ja käyttörasitukset. Puuosat 10v, kyllästetyt puuosat 15v. Puuosilla, jotka kuuluvat UC 3 tai UC 4 -käyttöluokkaan standardin EN 335 mukaisesti, on oltava hyvä lahonkestävyys. Riittävän kestävyys takaamiseksi on käytettävä taulukon 2 menetelmiä. Myös muita kestävyys takaavia käsittelymenetelmiä tai rakenneratkaisuja voi käyttää. Kyllästäminen raskasmetalleilla ja / tai biosideillä: - Maakosketuksissa olevissa rakenteissa (käyttöluokka UC 4 standardin EN 335 mukaisesti) sallitaan NTR A. - Maanpinnan yläpuolisissa säälle alttiissa rakenteissa (alaluokka UC 3.2 standardin EN 335 mukaisesti), sallitaan NTR AB-luokka - Vaikuttavat aineosat eivät saa perustua arseeniin, kromiin, boorihappoon, orgaanisiin tinayhdisteisiin tai kreosottiöljyyn. Propikonatsolin (CAS no. 60207-90-1) käyttö on sallittu niin kauan kuin propikonatsolin käyttö puunsuoja-aineissa on EU:n 528/2012 biosidiasetuksen mukaan hyväksytty.	Tuotteen valmistajan vakuutus tuotteen kestävydestä. Valmistajan vakuutus siitä, että vaatimus täyttyy. Puuosien käyttöluokat standardin EN 335 mukaisesti, mitä menetelmiä on käytetty puun käyttöä pidentämiseksi/kestävyyden lisäämiseksi. Luontaisesti kestävä puu: puulaji ja kestävyysluokka standardin EN 350 mukaan DC1 ja DC2. Lämpökäsitellylle ja kemiallisesti käsitellylle puulle joilla NTR-sertifikaatti: Maakosketuksissa olevissa rakenteissa (UC 4) sallitaan NTR Amod-luokka. Ulkona maanpinnan yläpuolisissa rakenteissa (UC 3) sallitaan ABmod-luokka. Lämpökäsitellylle, kemiallisesti käsitellylle puulle, jolla ei ole NTR- sertifikaattia: kolmannen osapuolen varmistamat testiraportit ja tulosten arviointi taulukkoa 2 vastaavalla tavalla. Painekyllästetylle puulle NTR-sertifikaatti sekä selvitys/kuvaus, mitkä osat on käsitelty NTR A/NTR AB. Lisäksi vakuutus, etteivät vaikuttavat ainesosat perustu vaatimuksessa kiellettyihin aineisiin. Tuotteiden, joilla on Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset. Muita kestävyys takaavia käsittelymenetelmiä ja rakenneratkaisuja käytettäessä tarjoajan on toimitettava 3. osapuolen varmentamat testiraportit ja tulosten arviointi.

Taulukko 1: PAH-yhdisteet

Yhdiste	CAS-numero	Raja-arvo vuodesta 2023 alkaen
Bentso[a]pyreeni	50-32-8	0,5mg/kg
Bentso[e]pyreeni	192-97-2	0,5mg/kg
Bentso[a]antraseeni	56-55-3	0,5mg/kg
Kryseeni	218-01-9	0,5mg/kg
Bentso[b]fluoranteeni	205-99-2	0,5mg/kg
Bentso[j]fluoranteeni	205-82-3	0,5mg/kg
Bentso[k]fluoranteeni	207-08-9	0,5mg/kg
Dibentso[a,h]antraseeni	53-70-3	0,5mg/kg

Taulukko 2 Puunsuojamenetelmät ja todentaminen

Puunsuojausmenetelmä	Käyttöluokka EN 335 mukaan	Vaadittu todennus kestävydestä
Luontaisesti kestävä puu (Ei saa käsitellä puunsuoja-aineilla)	UC 3 ja UC 4	Kestävyysluokka DC 1 (erittäin kestävä) tai DC 2 (kestävä) standardin EN 350 mukaan
Puunsuoja-aineilla tai kemiallisesti käsitelty ja lämpökäsitelty puu, joka on luokiteltu NTR:n mukaan	UC 3	NTR ABmod
	UC 4	NTR Amod
Puunsuoja-aineilla tai kemiallisesti käsitelty ja lämpökäsitelty puu, jota ei ole luokiteltu NTR:n mukaan.	UC 3	Seuraavien menetelmien mukaiset testaukset: - CEN/TS 15083-1 ilman Coriolus versicolor testiä nopeutetun ikääntymisen testin jälkeen, joka on linjassa EN73 ja EN84 kanssa. - CEN/TS 12037 - Hyväksytyt tulokset tulee arvioida riippumattoman tahon toimesta. Arvioijalla tulee olla alankokemusta.
	UC 4	Seuraavien menetelmien mukaiset testaukset: - CEN/TS 15083-1 yhdessä Coriolus versicolor testin kanssa nopeutetun ikääntymisen testin jälkeen, joka on linjassa EN73 ja EN84 kanssa. - ENV 807 - EN 252 vähintään viiden vuoden ajan kolmessa eri kohteessa, joista kaksi Pohjoismaissa. - Hyväksytyt tulokset tulee arvioida riippumattoman tahon toimesta. Arvioijalla tulee olla alan kokemusta.
Painekyllästetty puu, kestopuu	UC 3.2*	NTR AB
	UC 4	NTR A